

ЛЕКЦІЯ 6. САНІТАРНО-ГІГІЄНИЧНИЙ МОНІТОРИНГ ВОДИ, ПОВІТРЯ, ҐРУНТІВ, ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ.

Рівненський обласний лабораторний центр оприлюднив результати санітарно-паразитологічного моніторингу об'єктів довкілля в 2018 році

З метою організації і проведення комплексних санітарно-оздоровчих і профілактичних заходів фахівцями було визначено показники забрудненості об'єктів довкілля збудниками паразитозів та виявити джерела і шляхи забруднення.

Відомо, що у 2018 році при дослідженні 5615 проб довкілля в 86-ти були виявлені збудники гельмінтозів та протозоозів (яйця аскарид, токсокар, цисти лямблій, личинки кишкової вугриці).

Позитивні результати санітарно-паразитологічних досліджень об'єктів довкілля становили від 0,3% до 1,4% досліджених проб. Найвність позитивних знахідок збудників паразитарних хвороб у довкіллі: воді відкритих водоймищ, овочах, ґрунті, в тому числі в осередках гельмінтозів, рекреаційних зонах, дитячих майданчиках, дошкільних навчальних закладах, воді питній, змивах, свідчать про ризик зараження населення паразитогами, формування нових осередків.

Яйця геогельмінтів (аскарид) виявлялись з **городини** в осередках гельмінтозів Дубенського, Острозького, Корецького та Сарненського районів; у **ґрунті** (яйця аскарид, токсокар, личинки кишкової вугриці) Дубенського, Дубровицького, Зарічненського, Радивилівського, Острозького, Рівненського, Сарненського, Рокитнівського районів та місті Вараш.

Відмічалась забрудненість води відкритих **водоймищ** яйцями геогельмінтів в 7-ми районах: Дубенському, Костопільському, Млинівському, Острозькому, Здолбунівському, Сарненському, Рокитнівському; **води питної з колодязів** яйцями аскарид у Корецькому та Сарненському районах. Цисти лямблій виявлялись у воді **відкритих водоймищ** у більшості районів та місті Рівне, крім Млинівського, Радивилівського, Рокитнівського. **Забруднення ґрунту** цистами лямблій виявлено у Дубенському, Рівненському районах; **овочах** Рівненського району.

Дослідження води плавбасейнів на паразитологічні показники проведено у Рівненському (14 зразків), Острозькому (3 зразки) районах та містах Рівне (31 зразок), Вараш (6 зразків), позитивні знахідки не виявлялись.

Які захворювання можуть бути викликані або погіршені забрудненням навколишнього середовища

Високий кров'яний тиск (гіпертонія)

Відповідно до проведених досліджень, життя у великих містах може чинити такий самий вплив на кров'яний тиск, як і ожиріння. У 2016 році було виявлено, що у людей, які живуть в найбільш забруднених районах, набагато частіше діагностується гіпертонія. Вчені припускають, що шум доріг також може сприяти розвитку високого тиску.

Захворювання серця та інсульт

Забруднене повітря безпосередньо пов'язане з ризиком розвитку серцевого нападу та інсульту. До такого висновку прийшли вчені з Единбурзького університету у 2017 році. Передбачається, що наночастинки шкідливих речовин із забрудненого повітря можуть потрапляти в кровотік і викликати захворювання серця.

Деменція

У 2016 році вченими був опублікований список факторів навколишнього середовища, що впливають на ризик розвитку деменції. В ході проведених досліджень було з'ясовано, що у людей, що живуть біля жвавих доріг, ризик розвитку старечого недоумства вищий.

Астма

Забруднене повітря може стати тригером нападів астми. Це відбувається через те, що частинки забрудненого повітря потрапляють в дихальні шляхи, стаючи причиною задухи.

**Перелік суб'єктів господарювання,
які є найбільшими забруднювачами довкілля по викидах в атмосферне
повітря за 2018 рік**

(без урахування суб'єктів господарювання, розташованих на тимчасово окупованій території
Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частині території Донецької та
Луганської областей)

№ з/п	Назва об'єкта	Адреса об'єкта	обсяг викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, тис. тонн 2018 рік	обсяг викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, тис. тонн 2017 рік	Прогрес
1	ПРАТ «ММК ім. Ілліча»	Донецька обл., 87504, м. Маріуполь, вул. Левченка, 1	226,608	194,628	↑
2	ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»	Дніпропетровська обл., вул. Криворіжстали, 1, м. Кривий Ріг, 50095	208,233	262,952	↓
3	Відокремлений підрозділ «Бурштинська ТЕЦ» ПАТ «ДТЕК Західенерго»	Івано-Франківська область, м. Бурштин, Галицький район	182,922	158,556	↑
4	ВП «Курахівська ТЕС» ТОВ «ДТЕК Східенерго»	85612, Донецька обл., Мар'їнський район, м. Курахово, вул. Енергетиків, 34	139,148	146,970	↓
5	ПРАТ «ДТЕК Павлоградвугілля»	Дніпропетровська обл., м. Павлоград, вул. Соборна, 76, 14000	121,235	135,788	↓
6	Вуглегірська ТЕС ПАТ «Центренерго»	84792, Донецька обл., м. Світлодарськ	99,985	101,906	↓
7	ПАТ «Дніпровський меткомбінат»	Дніпропетровська обл., вул. Соборна, 186 м. Кам'янське, 51900	99,010	6,791	↑
8	ВП Запорізька ТЕС ПАТ ДТЕК «Дніпроенерго»	Запорізька обл., 71503, м. Енергодар, вул. Промислова, 95	98,059	105,238	↓
9	ПРАТ «МК «Азовсталь»	87500, Донецька обл., м. Маріуполь, вул. Лепорського, 1	88,769	89,544	↓
10	Відокремлений підрозділ «Ладижинська ТЕС» ПАТ «ДТЕК Західенерго»	вул. Наконечного, 173, м. Ладижин, Тростянецький р-н, Вінницька обл., 24320	72,288	94,154	↓
11	Трипільська ТЕС ПАТ «Центренерго»	08720, Київська обл., м. Українка, вул. Промислова, 1	53,742	23,275	↑
12	ПАТ «Запорізький меткомбінат «Запоріжсталь»	69008, м. Запоріжжя, Заводський район, Південне шосе, 72	52,294	50,834	↑
14	Структурна одиниця ПАТ «Донбасенерго» «Слов'янська ТЕС»	84182, Донецька обл., м. Слов'янськ, м. Миколаївка	44,682	23,661	↑
15	ВП Добротвірська ТЕС ПАТ «ДТЕК Західенерго»	вул. Промислова, 12, смт Добротвір, Кам'янка-Бузький р-н, Львівська обл., 80411	43,692	49,753	↓
16	ПАТ «Південний гірничозбагачувальний комбінат»	50026, Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг	42,171	44,663	↓

5.	17	ВП Криворізька ТЕС ПАТ ДТЕК «Дніпроенерго»	пл. Енергетиків, 1, м. Зеленодольськ, Дніпропетровська обл., 53860	28,537	48,100	↓
7.	18	ДТЕК Придніпровська ТЕС АТ «ДТЕК Дніпроенерго»	вул. Гаванська, 1 м. Дніпро, 49000	26,592	24,000	↑
8.	19	ВП «Луганська ТЕС» ТОВ «ДТЕК Східенерго»	Луганська обл., Новоайдарський район, м. Щастя, вул. Гагарина 1 «О»	26,244	45,674	↓
9.	20	ПАТ «Нікопольський завод феросплавів»	вул. Електрометалургів, 310, м. Нікополь, 53200 Дніпропетровська область,	25,427	24,663	↑
0.	22	ПАТ «Черкаське хімволокно»	пр. Хіміків, 74, м. Черкаси	19,922	15,947	↑
1.	23	ДП "Калуська теплоелектроцентрально-Нова"	77304, Івано-Франківська область, м. Калуш, вулиця Промислова, буд. 1	18,677	19,589	↓
2.	27	ВП Шахта «Степова» ДП «Львіввугілля»	80054, с. Глухів, Сокальський р-н., Львівська область	12,825	12,745	↑
3.	28	ПАТ «Авдіївський коксохімічний завод»	86065, Донецька область, м. Авдіївка	12,469	11,356	↑
4.	29	КЕП «Чернігівська ТЕЦ» ТОВ фірми «ТехНова»	14014, м. Чернігів, вул. Ушинського, 23	11,256	11,069	↑
5.	30	ПАТ «Транснаціональна фінансово-промислова нафтова компанія «УкрТатНафта»	39609, Полтавська область, м. Кременчук, Автозаводський, вул. Свіштовська, 3	11,015	11,381	↓
6.	31	Зміївська ТЕС ПАТ "Центренерго"	Харківська обл., Зміївський р-н, смт Слобожанське	10,482	34,085	↓
7.	32	ТОВ «Євро - реконструкція»	02660, м. Київ, вул. Червоногвардійська, 20	10,239	12,183	↓
8.	35	ПрАТ «Полтавський гірничозбагачувальний комбінат»	39802, Полтавська обл., м. Горішні Плавні, Плавні, вул. Будівельників, 16	9,202	*	
9.	36	ПрАТ «Північний гірничозбагачувальний комбінат»	50079, Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Тернівський район	9,098	*	
0.	37	ПАТ «Подільський цемент»	32325, Хмельницька обл., Кам'янець-Подільський р-н., с. Гуменці, Хмельницьке шосе, 1-а	8,320	*	
1.	38	АТ «Покровський гірничозбагачувальний комбінат»	53300 Дніпропетровська обл., м. Покров, вул. Центральна, 11	8,152	*	
2.	40	ПАТ «Запорізький завод феросплавів»	69035, Запорізька обл., м. Запоріжжя, вул. Діагональна, 11	7,512	7,656	↓
3.	41	ПрАТ «Миронівська птахофабрика»	вул. Енергетиків, 245, м. Канів, Черкаська область, 19000	7,217	*	
		Всього		1 836,024	1 774,486	↑

* - суб'єкт господарювання був відсутній у ТОП – 100 забруднювачів довкілля за

2017 рік

**Перелік суб'єктів господарювання,
які є найбільшими забруднювачами довкілля по скидах забруднених
стічних вод у водні об'єкти за 2018 рік**

(без урахування суб'єктів господарювання, розташованих на тимчасово окупованій території
Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частині території Донецької та
Луганської областей)

№ з/п	Назва суб'єкту господарювання	Адреса суб'єкту господарювання	Обсяг скидів у водні об'єкти, млн. м ³ у 2018 році	Обсяг скидів у водні об'єкти, млн. м ³ у 2017 році	Прогрес
1	ПАТ АК "Київводоканал"	м. Київ, Печерський р-н, вул. Лейпцизька, 1-А	283,3	284,3	↓
2	ПрАТ "Меткомбінат "Азовсталь"	Донецька обл., м. Маріуполь, вул. Лепорського, 1	139,8	153,8	↓
3	ПАТ "Дніпровський Меткомбінат"	Дніпропетровська обл., м. Кам'янське, вул. Кірова, 18-Б	64,57	56,26	↑
4	ПАТ "Запоріжсталь"	м. Запоріжжя, Заводський район, Південне шосе, 72	53,87	51,81	↑
5	КП "Дніпроводоканал" Дніпровської міської ради	Дніпропетровська обл., м. Дніпро, вул. Красна, 21а	53,02	54,58	↓
6	ТОВ ВКФ "НАЙС" м. Дніпро	Дніпропетровська обл., м. Дніпро, Ленінський район, вул. Киринаківська, б. 14	45,66	*	
7	Львівське міське комунальне підприємство "Львівводоканал"	м. Львів, вул. Зелена, 64	33,04	61,48	↓
8	Миколаївське комунальне підприємство "Миколаївводоканал"	м. Миколаїв, вул. Чигиринна, 161	19,39	20,31	↓
9	Філія "Павлоградське регіональне управління по водопостачанню та очистці каналізаційних стоків" ПАТ "ДТЕК Павлоградвугілля"	Дніпропетровська обл., м. Павлоград, вул. Леніна, 76	15,89	13,86	↑
10	Комунальне підприємство "Чернігівводоканал"	м. Чернігів, вул. Жабінського, 15	14,9	13,19	↑
11	Комунальне підприємство "Міськводоканал" Сумської міської	м. Суми, вул. Лебединська, 7	12,56	12,63	↓

	ради				
12	ПРАТ "ДМЗ", м. Дніпро	Дніпропетровська обл., м. Дніпро, Ленінський район, вул. Маяковського, б. 3	9,41	*	
13	ТОВ "Філія "Інфоксводоканал"	м. Одеса, Приморський р-н, вул. Басейна, б. 5.	9,34	*	
14	Макіївське виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства КП "Компанія "Вода Донбасу"	Донецька обл., м. Макіївка, вул. Волгоградська, 1	9,15	9,09	↑
15	Горлівське виробниче управління водопровідно-комунального господарства КП "Компанія "Вода Донбасу"	Донецька обл., м. Горлівка, проспект Леніна, 21	5,774	5,712	↑
16	КП ДОР "Аульський водовід"	Дніпро, Дніпропетровська обл. Криничанський р-н, смт. Аули, Аульська селищна рада, Комплекс будівель та споруд № 2	5,755	*	
17	ПАТ "Северодонецьке об'єднання "Азот"	Луганська обл., м. Северодонецьк, вул. Півоварова, 5	5,547	5,707	↓
18	ПРАТ "Петриківський рибгосп", Петриківський р-н	Дніпропетровська обл., Петриківський район, смт. Петриківка, вул. Дніпрова, б. 17	5,47	*	
19	Комунальне підприємство "Бердянськводоканал" Бердянської міської ради	Запорізька обл., м. Бердянськ, пр. Пролетарський, 97	5,352	5,702	↓
20	КВП КМР "Міськводоканал", м. Кам'янське	Дніпропетровська обл., м. Кам'янське, Заводський район, вул. Широка, б. 16	3,874	3,635	↑
21	Комунальне підприємство виробничого управління водопровідно-каналізаційного господарства "Водоканал" Шосткінської міської ради	Сумська обл., м. Шостка, вул. Прорізна, 17	3,862	4,029	↓
22	Комунальне підприємство "Водоканал" Мелітопольської міської ради	Запорізька обл., м. Мелітополь, вул. М. Грушевського, 5	3,8	3,684	↑
23	Мирноградське виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства КП "Компанія	Донецька обл., м. Мирноград, вул. Соборна, 40	3,708	3,657	↑

	"Вода Донбасу"				
24	Лисичанське комунальне спеціалізоване підприємство "Лисичанськводоканал"	Луганська обл., м. Лисичанськ, вул. Свердлова	3,566	3,604	↓
25	Маріупольське регіональне виробниче управління КП "Компанія "Вода Донбасу"	Донецька обл., м. Маріуполь, вул. Митрополитська, 177а	3,561	3,52	↑
26	ПРАТ "Енергоресурси", м. Нікополь	Дніпропетровська обл., м. Нікополь, пр. Трубників, б. 56	3,371	3,229	↑
27	ПАТ "Рубіжанський картонно-тарний комбінат"	Луганська обл., м. Рубіжне, вул. Менделєєва, 67	3,352	3,339	↑
28	КП "Харківводоканал"	Харківська обл., м. Київський район, вул. Шевченка, б. 2	3,259	*	
29	Донецьке регіональне виробниче управління КП "Компанія "Вода Донбасу"	Донецька обл., м. Донецьк, пр. Освобождения Донбасса, 8а	3,054	3,234	↓
30	ПАТ "Сумихімпром"	м. Суми вул. Харківська, п/в 12	2,893	2,482	↑
31	Комунальне підприємство "Павлоградське виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства"	Дніпропетровська обл., м. Павлоград, вул. Дніпровська, 41-А	2,774	2,766	↑
32	Кузнецовське міське комунальне підприємство	Рівненська область, м. Вараш, майдан Незалежності, 2.	2,75	2,673	↑
33	Єнакієвське виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства КП "Компанія "Вода Донбасу"	Донецька обл., м. Єнакієве, вул. Жовтневої революції, 135	2,629	2,73	↓
	Всього		838,25	809,3	↑
			1		

* - суб'єкт господарювання був відсутній у Переліку найбільших підприємств забруднювачів за 2017 рік (млн. м³)

**Перелік областей,
які є найбільшими забруднювачами довкілля по скидах забруднених стічних вод у
водні об'єкти за 2018 рік**
(без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим,
м. Севастополя та частини тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської
областей)

№	Область	Обсяг забруднених стічних вод, млн. м ³	у відсотках до загальної кількості
1	м.Київ	283,3	29,75
2	Дніпропетровська	233,853	24,56
3	Донецька	185,594	19,49
4	Запорізька	65,956	6,93
5	Львівська	42,007	4,41
6	Сумська	23,109	2,43
7	Миколаївська	21,22	2,23
8	Луганська	17,946	1,88
9	Чернігівська	15,571	1,64
10	Одеська	14,906	1,57
11	Харківська	14,076	1,48
12	Черкаська	7,171	0,75
13	Рівненська	4,451	0,47
14	Закарпатська	3,567	0,37
15	Кіровоградська	3,32	0,35
16	Тернопільська	2,553	0,27
17	Київська	2,318	0,24
18	Полтавська	2,175	0,23
19	Херсонська	2,106	0,22
20	Житомирська	2,069	0,22
21	Чернівецька	1,891	0,20
22	Хмельницька	1,003	0,11
23	Вінницька	0,987	0,10
24	Івано-Франківська	0,559	0,06
25	Волинська	0,428	0,04
Всього		952,136	100,0